

Ministerie van Financiën

> Retouradres Postbus 20201 2500 EE Den Haag

Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA Den Haag

Directie Financiële Markten

Korte Voorhout 7
2511 CW Den Haag
Postbus 20201
2500 EE Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Datum

Betreft Beantwoording Kamervragen van de leden Van Hijum en Geurts (beiden CDA) over de gevolgen van de overname van Deutsche Bank voor diverse klantengroepen en beantwoording vragen van de vaste commissie voor Financiën inzake Deutsche Bank.

Ons kenmerk

FM/2013/492 U

Uw brief (kenmerk)

2013Z04233

2013D10643

Geachte voorzitter,

Hierbij zend ik u de antwoorden op de vragen van de leden Van Hijum en Geurts (beiden CDA) over de gevolgen van de overname van Deutsche Bank voor diverse klantengroepen. De vragen zijn mij toegestuurd op 5 maart 2013 onder nummer 2013Z04233.

Tevens zend ik u de antwoorden op de vragen van de vaste commissie voor Financiën over Deutsche Bank. De vragen zijn mij toegestuurd op 14 maart 2013 onder nummer 2013D10643.

Hoogachtend,
de minister van Financiën,

J.R.V.A. Dijsselbloem

Antwoorden van de minister van Financiën op de vragen van de leden Van Hijum en Geurts (beiden CDA) over de gevolgen van de overname van Deutsche Bank voor diverse klantengroepen (kenmerk 2013Z04233) (ingezonden op 5 maart 2013).

Vraag 1

Bent u bekend met het artikel "Deutsche Bank is drama voor boeren en winkeliers"?

Antwoord op vraag 1

Ja.

Vraag 2

Bent u het ermee eens dat de in dit artikel genoemde klanten vanwege de overname door Deutsche Bank (opgelegd door de Europese Commissie) eigenlijk buiten hun schuld in een lastige situatie zijn gebracht?

Vraag 3

Zouden door de overnemende partij Deutsche Bank de bestaande financieringsvoorwaarden niet gerespecteerd behoren te worden? Waarom is dan in dit geval eenzijdige wijziging van deze voorwaarden toch toegestaan?

Antwoord op de vragen 2 en 3

Deutsche Bank is in Nederland actief geworden door een onderdeel van ABN Amro te kopen, dat ABN Amro van de Europese Commissie ter goedkeuring van de verleende staatssteun diende af te stoten. Zoals eerder aangegeven bij het antwoord op Kamervraag 3 van de leden Van Hijum en Geurts (beiden CDA) onder nummer 2013Z00670 zijn in materiële zin de financieringsvoorwaarden voor klanten van Deutsche Bank daarbij dezelfde gebleven als die destijds met ABN Amro zijn afgesproken. Wel is het mogelijk dat Deutsche Bank, wanneer vervolgens de looptijd van (een van) de financieringsdelen van een klant afloopt, de voorwaarden aanpast, bijvoorbeeld als onderdeel van een wijziging van haar strategie. Hierdoor kunnen bepaalde klanten in een lastige situatie terecht komen. Zoals in de beantwoording van eerdere Kamervragen aangegeven, heeft Deutsche Bank echter richting mij aangegeven, per klant naar een passende oplossing te zoeken indien de klant door een strategiewijziging van Deutsche Bank in de problemen komt.

Vraag 4

Bent u het er ook mee eens dat het dan ook eigenlijk onterecht en onwenselijk is dat de in het artikel genoemde klanten van Deutsche Bank mogelijk gedwongen worden om forse boetes te betalen?

Antwoord op vraag 4

Voor het antwoord op deze vraag verwijs ik naar de beantwoording van de Kamervragen 4, 7 en 8 van het lid Dijkgraaf (SGP) onder nummer 2013Z02114, waarin wordt ingegaan op de rol van boeteclausules en de specifieke situatie bij Deutsche Bank.

Vraag 5

Welke rol ziet u voor de overheid om deze klanten schadeloos te stellen? Ziet u mogelijkheden om hierbij verder te gaan dan een vrijblijvende oproep in de richting van Deutsche Bank (zoals in het antwoord op de eerdere vragen werd aangegeven)? 2) Zo nee, waarom niet?

Vraag 6

Welke onafhankelijke instantie zou deze problematiek eventueel nog eens kunnen bekijken?

Antwoord op de vragen 5 en 6

Zoals eerder aangegeven bij het antwoord op Kamervraag 6 van de leden Van Hijum en Geurts (beiden CDA) onder nummer 2013Z00670 is de strategiewijziging van Deutsche Bank een zelfstandige bedrijfseconomische beslissing en is het niet aan mij om rechtstreeks in te grijpen in de strategische beslissing van een individuele bank. Ik zie nu dan ook geen rol voor de overheid hierbij. Mocht er sprake zijn van overtreding van wettelijke normen dan kunnen partijen zich altijd tot de rechter wenden. Een speciaal onderzoek door een onafhankelijke instantie acht ik nu niet aan de orde. Wel vind ik het niet meer dan vanzelfsprekend dat Deutsche Bank zo snel mogelijk samen met deze klanten op zoek gaat naar een passende oplossing. Dit heeft Deutsche Bank ook zo richting mij aangegeven, en ik ga er daarom van uit dat Deutsche Bank hier op een adequate wijze werk van zal maken.

Vraag 7

Bent u bereid om deze vragen te beantwoorden voorafgaand aan het algemeen overleg Kredietmarkt op 20 maart 2013?

Antwoord op vraag 7

Ja.

Antwoorden van de minister van Financiën op de vragen van de vaste commissie voor Financiën inzake Deutsche Bank (kenmerk 2013D10643) (ingezonden op 14 maart 2013).

Vraag 1

Heeft Deutsche Bank aan zijn zorgplicht voldaan richting de ondernemers?

Antwoord op vraag 1

Zoals eerder aangegeven in het antwoord op Kamervraag 6 van het lid Dijkgraaf (SGP) met kenmerk 2013Z00669 en Kamervraag 8 van de leden Van Hijum en Geurts (beiden CDA) met kenmerk 2013Z00670, is de Autoriteit Financiële Markten (AFM) belast met het gedragstoezicht op de financiële markten, waaronder de zorgvuldige behandeling van klanten bij de verschillende vormen van dienstverlening. Het is aan de toezichthouder om te onderzoeken en vast te stellen of een financiële onderneming zich aan de Wet op het financieel toezicht heeft gehouden. Ik, noch de AFM, kan echter mededelingen doen over onderzoeken naar individuele instellingen.

Vraag 2

Valt het MKB onder hetzelfde beschermingsniveau van de zorgplicht als ondernemers?

Antwoord op vraag 2

De eisen in de Wet op het financieel toezicht omtrent zorgvuldige dienstverlening zijn er op gericht om consumenten (en beleggers) te beschermen. Kredietverlening aan zakelijke partijen valt hier, zoals eerder aangegeven in het antwoord op Kamervraag 6 van het lid Dijkgraaf (SGP) met kenmerk 2013Z00669 en Kamervraag 8 van de leden Van Hijum en Geurts (beiden CDA) met kenmerk 2013Z00670, derhalve niet onder. Ook het MKB wordt voor toepassing van de Wft aangemerkt als een zakelijke klant en geniet diensgevolge hetzelfde beschermingsniveau als andere zakelijke partijen.

Vraag 3

Welke afspraken zijn er bij de overname van de klanten van ABN AMRO naar Deutsche Bank gemaakt over de continuering van de dienstverlening?

Antwoord op vraag 3

Verkoop van HBU (voorheen onderdeel van ABN Amro, nu onderdeel van Deutsche Bank) was, vanuit staatssteun- en mededingingsperspectief, een voorwaarde voor goedkeuring door de Europese Commissie van de fusie van ABN Amro met Fortis. Over eventuele wijzigingen van de financieringsvoorwaarden voor klanten zijn geen afspraken gemaakt als onderdeel van de EC-remedy.

Vraag 4

Waarom kunnen banken eenzijdig de voorwaarden veranderen terwijl in dit geval ondernemers gebonden blijven aan het financieringsaanbod dat deze ondernemers destijds hebben geaccepteerd?

Vraag 5

Op basis van welke juridische grondslag kunnen banken dat doen?

Antwoord op de vragen 4 en 5

Zoals eerder aangegeven bij antwoorden op Kamervragen zijn de financieringsvoorwaarden voor bestaande klanten bij de overname door Deutsche Bank in materiële zin dezelfde gebleven als die destijds met ABN Amro zijn afgesproken. Wel is het mogelijk dat Deutsche Bank, wanneer vervolgens de looptijd van (een van) de financieringsdelen van een klant afloopt, de voorwaarden aanpast, bijvoorbeeld als onderdeel van een wijziging van haar strategie. Dit betreft een nieuwe afspraak die Deutsche Bank vrij is aan te gaan met de klant op basis van het beginsel van contractsvrijheid. Wel is het zo dat, door deze strategiewijziging, bepaalde klanten in een lastige situatie terecht kunnen komen. Samen met deze klanten zal Deutsche Bank naar een passende oplossing zoeken. Bij oplossingen kan worden gedacht aan het eenmalig verlengen van de financiering van één van de leningdelen, het aanpassen van de gevraagde zekerheden of een vorm van ondersteuning bij overstap naar een andere partij, waarbij ook kan worden gekeken naar de boeteclausule.